

Taiteen perusopetuksen oppilaiden suostumusten hallintaprosessi KOSKI-palvelun käyttöönotossa

Suostumukseen liittyvän tiedonhallintaprosessin suunnittelu taiteen perusopetuksessa	3
Mihin tarkoitukseen tätä ohjetta ja koulutuksen järjestäjän malliasiakirjoja voi hyödyntää?	3
Mitä muita ohjeita KOSKI-palvelun käyttöönottoon liittyen on saatavilla?	4
Koulutuksen järjestäjän päätös KOSKI-palvelun käyttöönotosta	4
Koulutuksen järjestäjän itse järjestämä taiteen perusopetus	4
Hankintakoulutuksena toteutettu taiteen perusopetus	5
Sopimusoppilaitokselle ja sen ylläpitäjälle	5
Suostumukseen liittyvän tiedonhallintaprosessin suunnittelu	6
Koulutuksen järjestäjä on tietovarannon yhteisrekisterinpitäjä	6
Jos koulutuksen järjestäjän toiminta lakkaa	7
Jos sopimusoppilaitoksen toiminta lakkaa tai yhteistyö koulutuksen järjestäjän kanssa päättyy	8
Taiteen perusopetuksen tietojen tallentaminen KOSKI-palveluun edellyttää oppijan suostumusta	8
Suostumuksen antajan informoiminen	8
Suostumuksen antajan henkilöllisyyden varmistaminen	9
Suostumuksen antaminen	9
Suostumus annetaan kirjallisessa muodossa	10
Suostumus annetaan opetuksen alkaessa	10
Voiko suostumuksen antaa takautuvasti?	11
Säilytetäänkö suostumus pysyvästi?	11
Huomioitavaa hankintakoulutuksena toteutetussa taiteen perusopetuksessa	12
Tietojen tallentaminen KOSKI-palveluun suostumuksen vastaanottamisen jälkeen	13
Ohjeita tietojen tallentamisen aloittamiseen	13
Tilanteet, joissa oppilas tai alaikäisen huoltaja peruu antamansa suostumuksen	14
Miten oppilas tai alaikäisen huoltaja voivat ilmoittaa suostumuksen perumisesta?	14
Mitä koulutuksen järjestäjän tulee huomioida peruutustilanteissa?	15
Muuta suostumukseen liittyvää tukimateriaalia koulutuksen järjestäjälle ja oppilaitoksille	16
Suostumusasiakirjojen julkisuus	16
Henkilötietojen käsittelyn peruste	16
Euroopan unionin tietosuojaryhmän suosituksia suostumukseen perustuvan henkilötiedon käsittelyyn	17
KOSKI-tietovarantoon tallennettavat taiteen perusopetusta koskevat tiedot	18

24.8.2023

Taiteen perusopetuksen tietojen käyttötarkoitukset ja luovutuskäytännöt	18
En löydä vastausta suostumusten hallintaa koskevaan kysymykseeni, mitä voin tehdä?	19
Miten suostumusten hallinnan prosessit ja malliasiakirjat poikkeavat toisistaan taiteen perusopetuksen ja vapaan sivistystyön koulutusten osalta?	19
Malliasiakirjat suostumuksen pyytämiseen ja suostumuksen antajan informointiin	20
Mistä löydän muokattavat asiakirjapohjat?	20
Ohjeita malliasiakirjojen muokkaamiseen	21
Linkit	21

Suostumuksiin liittyvän tiedonhallintaprosessin suunnittelu taiteen perusopetuksessa

Taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitettu koulutuksen järjestäjä, eli kunta, valtion oppilaitoksen ylläpitäjä, taikka opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämällä järjestämisluvalla taiteen perusopetusta järjestävä oppilaitoksen ylläpitäjä, voi päättää mahdollistaa järjestämänsä tai hankkimansa taiteen perusopetuksen koulutuksen tietojen tallentamisen Opetuksen ja koulutuksen valtakunnalliseen tietovarantoon (KOSKI-tietovaranto) oppilaan tai alaikäisen oppilaan huoltajan suostumuksella opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain mukaisesti 1.1.2023 alkaen.

Päätös tarjota taiteen perusopetuksen opiskeluoikeus- ja suoritustietojen tallentamisen mahdollisuutta samaan koulutukseen osallistuville oppilaille ja alaikäisten oppilaiden huoltajille on koulutuksen järjestäjälle vapaaehtoinen.

Taiteen perusopetuksen opiskeluoikeus- ja suoritustietoja on sallittua tallentaa KOSKI-tietovarantoon ainoastaan, mikäli oppilas tai alaikäisen oppilaan huoltaja tai laillinen edustaja antavat koulutuksen järjestäjälle suostumuksensa tähän. Suostumuksen antaminen on taiteen perusopetuksen oppilaille ja huoltajille vapaaehtoinen mahdollisuus, eikä oppilaalla tai tämän huoltajalla ole velvollisuutta suostua tietojen tallentamiseen, vaikka koulutuksen järjestäjä olisi tämän oppilaalle mahdollistanut.

Suostumuksensa antanut oppilas ja alaikäisen huoltaja pääsevät tarkastelemaan omia tai huollettaviensa KOSKI-palvelussa olevia suoritustietoja kirjautumalla Oma Opintopolku-palveluun. Opintosuoritusten tallentaminen KOSKI-palveluun vahvistaa taiteen perusopetuksen asemaa suomalaisessa koulutusjärjestelmässä ja tuo opetuksessa saavutetut tiedot ja taidot näkyväksi muissa koulutusmuodoissa hankitun osaamisen rinnalla. KOSKI-palvelun avulla voidaan tuoda aiempaa paremmin näkyväksi eri taiteenalojen monivuotisissa opinnoissa saavutettua osaamista, kun oppilas hakeutuu opiskelemaan esimerkiksi toiselle asteelle tai korkeakouluun tai siirtyä työelämään.

Taiteen perusopetuksen tietojen tallentaminen perustuu annettuun suostumukseen, joten suostumuksiin liittyvän tiedonhallintaprosessin suunnittelu on olennainen osa KOSKI-palvelun käyttöönottoprosessia taiteen perusopetuksessa. Suostumuksiin liittyvän tiedonhallintaprosessin suunnittelu ja toteutus on oma prosessinsa, joka edeltää oppilaiden tietojen tallentamisen aloittamista KOSKI-palvelussa.

Mihin tarkoitukseen tätä ohjetta ja koulutuksen järjestäjän malliasiakirjoja voi hyödyntää?

Tämä ohjemateriaali sisältää ohjeita ja suosituksia taiteen perusopetuksen koulutuksen järjestäjälle ja oppilaitoksille KOSKI-palvelun käyttöönottoa edeltävän, suostumuksiin liittyvän tiedonhallintaprosessin suunnittelun tueksi, opetus- ja kulttuuriministeriön antamia vastauksia suostumuksista esitettyihin laintulkinnallisiin kysymyksiin sekä Opetushallituksen antamaa täydentävää ohjeistusta käytännön toimenpiteiden toteuttamiseen. Ohjeiden noudattaminen edistää oppilaan suostumuksen pyytämiseen ja hallintaan liittyvien menettelyjen yhdenmukaisuutta.

Ohjeiden tarkoituksena on tukea taiteen perusopetuksen koulutuksen järjestäjiä ja oppilaitoksia, jotka tallentavat taiteen perusopetuksen suoritustietoja Opetushallituksen KOSKI-tietovarantoon oppilaan tai alaikäisen oppilaan huoltajan antamalla suostumuksella tai suunnittelevat KOSKI-palvelun käyttöönottoa taiteen perusopetuksessa.

Koulutuksen järjestäjät voivat käyttää omia prosesseja suunnitellessaan sekä näitä ohjeita, että ohjeen yhteydessä julkaistuja, omaan käyttöön ladattavissa olevia Word-muotoisia malliasiakirjoja suostumuksen pyytämiseen sekä suostumuksen antajan informoimiseen. Myös taiteen perusopetusta hankkivat

koulutuksen järjestäjät ja sopimusoppilaitokset sekä niiden ylläpitäjät voivat hyödyntää materiaaleja oman yhteisen tiedonhallintaprosessinsa suunnittelun tukena ja KOSKI-palvelun käyttöönottopäätöksen valmistelussa.

Tässä ohjeessa on kuvattu suostumusten hallinnan prosessin suunnittelun eri vaiheita sekä yhteisrekisterinpitäjän vastuita, jotka tulee huomioida tiedonhallintaprosessin suunnittelussa. Oppilaiden tai alaikäisten oppilaiden huoltajien antamat suostumukset ja niihin liittyvät koulutuksen järjestäjien asiakirjat eivät ole osa KOSKI-palvelun tietosisältöä, eikä KOSKI-palveluun tallenneta oppilailta vastaanotettuja suostumusasiakirjoja. Suostumusasiakirjat ovat lähtökohtaisesti koulutuksen järjestäjän materiaalia, joiden käsittelyssä ja säilyttämisessä koulutuksen järjestäjän tulee huomioida yhteisrekisterinpitäjälle säädetyt vastuut ja velvoitteet, mikäli on päättänyt mahdollistaa taiteen perusopetuksen oppilaiden tietojen tallentamisen KOSKI-palveluun.

Mitä muita ohjeita KOSKI-palvelun käyttöönottoon liittyen on saatavilla?

Tähän suostumusten hallinnan prosessiin keskittyvän ohjemateriaalin rinnalla on suositeltavaa tutustua myös KOSKI-palvelun käyttöohjeisiin. Tämä ohje ei sisällä ohjeita taiteen perusopetuksen tietojen tallentamiseen eikä KOSKI-palvelun käyttöohjeita. Taiteen perusopetuksen tietojen tallentamisesta julkaistut ohjeet KOSKI-käyttäjille sekä KOSKI-palvelun yleiset käyttöohjeet löytyvät Opetushallituksen eDuuni-wikistä. Löydät linkin eDuuni-wikin ohjeisiin tämän ohjeen Linkit-osiosta.

Koulutuksen järjestäjän päätös KOSKI-palvelun käyttöönotosta

Koulutuksen järjestäjän itse järjestämä taiteen perusopetus

Taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitetun koulutuksen järjestäjän itse ylläpitämässä oppilaitoksessa KOSKI-palvelun käyttöönotosta voidaan päättää koulutuksen järjestäjän noudattamien omien päätösprosessien mukaisesti. Päätöksenteko perustuu koulutuksen järjestäjän noudattamiin omiin käytäntöihin ja ohjeisiin, kuten esimerkiksi koulutuksen järjestäjän omaan hallintosääntöön. Opetushallitus ei voi määrätä eikä antaa neuvontaa koulutuksen järjestäjän noudattamasta päätösprosessista.

Koulutuksen järjestäjä määrittelee näin ollen itse, mikä taho sen omassa organisaatiossa voi tehdä päätöksen KOSKI-palvelun käyttöönotosta ja tietojen tallentamisen mahdollistamisesta oppilaille sen järjestämässä tai hankkimassa taiteen perusopetuksessa.

Jos koulutuksen järjestäjä, kuten kunta, on sen mahdollistanut, että sen itse ylläpitämän oppilaitoksen järjestämän taiteen perusopetuksen osalta päätöksen tietojen tallentamisen aloittamisesta voi tehdä oppilaitoksen rehtori, niin oppilaitoksen rehtori voi päättää asiasta omassa oppilaitoksessaan itse järjestetyn koulutuksen osalta.

Koulutuksen järjestäjä päättää itse myös siitä, millaisella aikataululla päätös tehdään, mihin koulutukseen osallistuville oppilaille tietojen tallentaminen mahdollistetaan ja millä aikataululla KOSKI-palvelun käyttöönotossa ja sen valmistelussa edetään. Suostumusten hallinnan suunnittelu ja toteutus on yksi askel KOSKI-palvelun käyttöönottoon valmistautumisessa ja jatkuva osa toimintaa, kun tietojen tallentaminen palveluun on aloitettu.

Hankintakoulutuksena toteutettu taiteen perusopetus

Taiteen perusopetusta toiselta koulutustoimijalta hankkiva koulutuksen järjestäjä, kuten kunta, voi päättää hankkimansa koulutuksen osalta tietojen tallentamisen mahdollistamisesta hankintakoulutuksessa oleville oppilaille ja sopia asiasta sopimusoppilaitoksen ja sen ylläpitäjän kanssa. Sopimusoppilaitoksiksi kutsutaan tässä ohjeita taiteen perusopetuksen oppilaitoksia ja niitä koulutustoimijoita, jotka eivät ole taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitettujen koulutuksen järjestäjien ylläpitämiä oppilaitoksia.

Opetus- ja kulttuuriministeriön antaman ohjeistuksen mukaisesti koulutuksen järjestäjä voi määritellä ja sopia hankintakoulutuksena taiteen perusopetusta tuottavan sopimusoppilaitoksen ylläpitäjän kanssa, miten käytännön toimenpiteet suostumusten hallinnan prosessissa toteutetaan hankintakoulutuksessa olevien oppijoiden osalta.

Laissa tarkoitettu hankkiva koulutuksen järjestäjä vastaa kuitenkin näissäkin tilanteissa yhteisrekisterinpitäjälle kuuluvista velvoitteista, kuten suostumusasiakirjojen pysyvistä säilyttämisestä ja siitä, että sopimusoppilaitos noudattaa koulutuksen järjestäjän päätöstä osallistuessaan tiedonhallinnan prosessiin.

Prosessin suunnittelu ja toteuttaminen edellyttää sekä koulutuksen järjestäjältä, kuten esimerkiksi kunnalta, sekä hankitun taiteen perusopetuksen osalta sopimusoppilaitokselta ja sen ylläpitäjältä toimenpiteitä ja yhteistä suunnittelua.

Jäljempänä näissä ohjeissa on lisätietoa yhteisrekisterinpitäjälle kuuluvista vastuista sekä käytännön ohjeita ja suosituksia sopimusoppilaitoksen, sen ylläpitäjän ja hankkivan koulutuksen järjestäjän yhteisten prosessien suunnittelun tueksi.

Sopimusoppilaitokselle ja sen ylläpitäjälle

Valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain mukaisesti koulutuksen järjestäjä päättää niin hankkimassaan kuin järjestämässäänkin koulutuksessa, mahdollistetaanko tietojen tallentaminen samaan koulutukseen osallistuville oppilaille. Hankkiva koulutuksen järjestäjä on myös laissa tarkoitettu tietovarannon yhteisrekisterinpitäjä ja koulutuksen järjestäjänä se vastaa myös koulutuksen lainmukaisuudesta.

Näin ollen, taiteen perusopetusta hankintakoulutuksena tuottava sopimusoppilaitos ja sen ylläpitäjä eivät voi päättää suostumusten vastaanottamisen ja hankintakoulutuksessa olevien oppilaiden tietojen tallentamisen aloittamisesta itsenäisesti ilman taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitettua koulutuksen järjestäjän päätöstä.

Sopimusoppilaitos ja sen ylläpitäjä, jolle hankkiva koulutuksen järjestäjä päättää mahdollistaa opetuksessa olevien oppilaiden tietojen tallentamisen, voivat sopia KOSKI-palvelun käyttöönotosta ja tietojen tallentamisen aloittamisesta yhdessä koulutuksen järjestäjän kanssa. Sopimusoppilaitos, sen ylläpitäjä ja hankkiva koulutuksen järjestäjä voivat suunnitella toteutettavat toimenpiteet ja tiedonhallintaprosessinsa yhteistyössä. Näissä tilanteissa tulee sopimusoppilaitoksen ja koulutuksen järjestäjän, kuten kunnan, tulee yhteistyössä suunnitella ja sopia käytännön toimenpiteistä niin, että koulutuksen järjestäjän on mahdollista vastata sille säädetyistä yhteisrekisterinpitäjän velvoitteista. Yhteisessä suostumusten hallinnan prosessin suunnittelussa voidaan hyödyntää tätä ohjetta.

Mikäli koulutuksen järjestäjä niin päättää ja sopii sopimusoppilaitoksen ja/tai sen ylläpitäjän kanssa, että sopimusoppilaitos voi aloittaa tietojen tallentamisen palveluun koulutuksen järjestäjän päätöksen mukaisesti suostumusten hallinnan prosessin suunnittelun ja sopimisen jälkeen. Opetushallitus ei voi määrätä eikä antaa

neuvontaa, mikä taho koulutuksen järjestäjän organisaatiossa päätöksen voi tehdä tai, miten koulutuksen järjestäjän ja sopimusoppilaitoksen välillä sovittava suostumuksia koskeva tiedonhallinnan prosessi toteutetaan, vaan asiasta tulee sopia koulutuksen järjestäjän kanssa. Näitä ohjeita voi hyödyntää prosessin suunnittelussa.

Löydät tämän ohjeen lopusta lisätietoa, mistä ja miten saat neuvontaa suostumusten hallintaan liittyviin lisäkysymyksiin. Opetushallitus voi antaa pyydettyä koulutuksen järjestäjille ja sopimusoppilaitoksille neuvontaa käytännön kysymyksissä KOSKI-palvelun käyttöönottoon sekä tietojen tallentamiseen liittyen. Sopimusoppilaitoksille löytyy eDuuni-wikistä vastaavat ohjeet KOSKI-palvelun käyttöoikeuksien hankkimiseen ja tietojen tallentamiseen, kun valtion, kuntien tai opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämällä järjestämisluvallakin toimiville koulutuksen järjestäjien ylläpitäville oppilaitoksille.

Jos sama sopimusoppilaitos tuottaa taiteen perusopetusta hankintana useammalle eri koulutuksen järjestäjälle, esimerkiksi kahdelle eri kunnalle, kukin koulutuksen järjestäjä päättää KOSKI-palvelun käyttöönotosta ja vastaa itse vastuullaan olevista yhteisrekisterinpitäjän velvoitteista hankkimansa koulutuksen osalta sekä ohjeistaa hankkimansa koulutuksen osalta noudatettavista käytännöistä.

Opetushallitus ei määrää koulutuksen järjestäjien omien tiedonhallintaprosessien toteuttamisesta eikä niiden etenemisaikatauluista, vaan KOSKI-palvelun käyttöönotto, siihen liittyvien tiedonhallintaprosessien suunnittelu ja toteutus sekä etenemisaikataulu ovat koulutuksen järjestäjälle vapaaehtoisia ja sen itsensä päätettävissä. Koulutuksen järjestäjä päättää, kuka tai mitkä tahot sen omissa organisaatioissa vastaavat työtehtävissään prosessin suunnittelusta ja toteutuksesta tai KOSKI-palvelun käyttöönotossa tarvittavien toimenpiteiden toteuttamisesta tai edistämisestä.

Suostumuksiin liittyvän tiedonhallintaprosessin suunnittelu

Suostumuksiin liittyvän tiedonhallintaprosessin suunnittelu on olennainen osa KOSKI-palvelun käyttöönottoprosessia taiteen perusopetuksessa. Koulutuksen järjestäjältä KOSKI-palvelun käyttöönotto taiteen perusopetuksessa edellyttää suostumuksiin liittyvän tiedonhallintaprosessin suunnittelua ja laissa tarkoitetuista yhteisrekisterinpitäjän vastuista ja velvoitteista huolehtimista.

Suostumusten hallinnan käytäntöjen tulee olla suunniteltuna ennen, kun tietojen tallentaminen KOSKI-palveluun aloitetaan. Ennen tietojen tallentamista KOSKI-tietovarantoon tulee koulutuksen järjestäjän suunnitella oppilaiden suostumusten hallinnan prosessi koko niiden elinkaaren ajalta. Suostumusten hallinnan elinkaarella tarkoitetaan oppilaan ja alaikäisen oppilaan huoltajan informointia ennen suostumuksen antamista, suostumusten vastaanottamista ja annettujen suostumusten pysyvää säilyttämistä sekä suostumuksen peruuttamiseen liittyviä, tietovarannon yhteisrekisterinpitäjänä toimivan koulutuksen järjestäjän vastuulla olevia toimenpiteitä.

Koulutuksen järjestäjä on tietovarannon yhteisrekisterinpitäjä

Koulutuksen järjestäjä on sekä järjestämänsä, että hankkimansa taiteen perusopetuksen osalta KOSKI-tietovarantoon tallennettujen tietojen yhteisrekisterinpitäjä, jonka vastuista ja velvollisuuksista on säädetty valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain 5 §:ssä ja 9 e §:ssä. Taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitettu koulutuksen järjestäjä vastaa yhteisrekisterinpitäjänä tietovarantoon tallennetun tiedon oikeellisuudesta sekä rekisteröidyn oikeudesta tietojen oikaisemiseen. Suostumusten hallinnassa noudatettavat pääperiaatteet taiteen perusopetuksen osalta on kuvattu valtakunnallisista

opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain sekä taiteen perusopetuksesta annetun lain muuttamisesta annetussa hallituksen esityksessä HE 160/2022.

Koulutuksen järjestäjä vastaa järjestämänsä sekä hankkimansa koulutuksen lainmukaisuudesta, toimii yhteisrekisterinpitäjänä järjestämänsä sekä hankkimaansa koulutusta koskevien tallennettujen tietojen osalta sekä vastaa oppijoiden antamien suostumusten hallinnan prosessien lainmukaisuudesta.

Yhteisrekisterinpitäjänä toimivan koulutuksen järjestäjän vastuut ja velvollisuudet oppilaiden suostumusten hallinnan prosessissa:

- vastaa siitä, että suostumuksen antajaa tai antajia informoidaan sekä siitä, oppilaalle ja alaikäisen huoltajalle selvitetään, minne tiedot tallennetaan, kuka niitä voi tallentamisen jälkeen käsitellä ja kuinka henkilö voi myöhemmin hallinnoida tietojen luovuttamista Oma Opintopolku -palvelussa,
- vastaa siitä, että suostumusta pyydettyä oppijaa informoidaan laissa tarkoitetuista viranomaisten (Kela, Tilastokeskus) tietojensaantioikeuksista,
- vastaa opetuksessa olevan oppilaan ja/tai alaikäisen oppijan huoltajan tai laillisen edustajan suostumuksen pyytämisestä tietojen tallentamiseen ja suostumusasiakirjan pysyvistä säilyttämisestä,
- on velvollinen osoittamaan, että oppijan suostumus on annettu,
- vastaa siitä, että suostumuksen peruutustilanteissa huolehditaan siitä, että asiakirjoihin merkitään tieto suostumuksen peruuttamisesta,
- vastaa suostumuksen peruutustilanteissa tarvittavista toimenpiteistä sekä siitä, että tiedonhallinnan ja tietojen käsittelyn prosessi lainmukaisesti järjestetty, mikäli Opetushallitus ilmoittaa peruutustilanteissa koulutuksen järjestäjälle oppijan peruuttaneen antamansa suostumuksen, ja
- on velvollinen varmistamaan sen, että suostumuksen peruuttamisen ja tietojen poistamisen jälkeen kyseiset tiedot eivät enää siirry koulutuksen järjestäjän itse ylläpitämän oppilaitoksen, eikä myöskään sen toiselta toimijalta hankkiman koulutuksen ylläpitäjän oppilaitoksen lähdejärjestelmästä KOSKI-tietovarantoon.

Jos koulutuksen järjestäjän toiminta lakkaa

Jos taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitetun koulutuksen järjestäjän toiminta lakkaa, eivätkä kyseisen rekisterinpitäjän tehtävät siirry toiselle oikeushenkilölle, siirtyy valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain 9 e §:ssä tarkoitettujen suostumusten osalta rekisterinpitäjän vastuu Opetushallitukselle osana valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain 5 §:n 3 momentissa kuvattuja tehtäviä.

Mikäli taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitetun koulutuksen järjestäjän toiminta lakkaa siten, etteivät sen vastuut siirry toiselle oikeushenkilölle, tulee koulutuksen järjestäjän olla lakkautumisesta tiedon

24.8.2023

saatuaan viipymättä yhteydessä Opetushallitukseen osoitteeseen koski(at)opintopolku.fi, ja pyytää ohjeet suostumuksen hallinnan vastuiden siirtymiseen liittyviin käytännön toimenpiteisiin.

Jos sopimusoppilaitoksen toiminta lakkaa tai yhteistyö koulutuksen järjestäjän kanssa päättyy

Koulutuksen järjestäjän toiminnan lakkaamisella ei tarkoiteta tilanteita, joissa hankintakoulutusta koulutuksen järjestäjälle sen lukuun tuottavan sopimusoppilaitoksen tai sen ylläpitäjän toiminta lakkaa. Vastuu hankintakoulutuksessa olevien tai olleiden oppilaiden suostumusten hallinnasta on yhteisrekisterinpitäjänä toimivalla, laissa tarkoitettuna hankkivalla koulutuksen järjestäjällä. Taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitettu hankkiva koulutuksen järjestäjä, kuten esimerkiksi kunta, ohjeistaa hankintakoulutuksen tuottavaa koulutustoimijaa ja sopimusoppilaitosta noudatettavista käytännön toimenpiteistä, jos sopimusoppilaitos osallistuu oppijoiden suostumuksen hallinnan prosessiin koulutuksen järjestäjän lukuun tämän päätöksen mukaisesti.

Koulutuksen järjestäjän ja sopimusoppilaitoksen on suositeltavaa sopia myös toimintatavoista tilanteissa, joissa sopimusoppilaitoksen toiminta lakkaa tai oppilaitoksen ja koulutuksen järjestäjän yhteistyö päättyy.

Yhteisrekisterinpitäjänä toimivat koulutuksen järjestäjät vastaavat tietojen täsmällisyydestä sekä laissa tarkoitettua rekisteröidyn oikeudesta tietojen oikaisemiseen. Koulutuksen järjestäjä on velvollinen korjaamaan virheellisesti tallennetut tiedot myös tilanteissa, joissa sopimusoppilaitoksen toiminta on lakannut eikä sillä ole enää virkailijoita, jotka pääsisivät tarkistamaan ja korjaamaan hankintakoulutuksessa olevien tai olleiden oppilaiden tietoja. Koulutuksen järjestäjän ja sopimusoppilaitoksen on suositeltavaa suunnitella ja sopia, miten koulutuksen järjestäjä voi huolehtia tietojen tarkistamisesta, oikeellisuudesta ja tarvittaessa tietojen korjaamisesta silloinkin, jos sopimusoppilaitoksen toiminta olisi lakannut.

Taiteen perusopetuksen tietojen tallentaminen KOSKI-palveluun edellyttää oppijan suostumusta

Oppilaan tai alaikäisen oppilaan huoltajan vapaaehtoisesti koulutuksen järjestäjälle antama suostumus on valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetussa laissa säädetty edellytys taiteen perusopetuksen opiskeluoikeus- ja suoritustietojen tallentamiselle KOSKI-tietovarantoon.

Oppilas voi antaa suostumuksensa 1.1.2023 tai sen jälkeen aloitetuissa taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteen mukaisissa koulutuksissa kyseisen taiteenalan oppimäärän perusosan opintotason opetuksen alkaessa. Suostumuksen antaminen on aina oppilaalle ja alaikäisen oppilaan huoltajalle vapaaehtoista.

Alle 15 vuotta täyttäneen lapsen osalta suostumuksen antamisesta päättää hänen huoltajansa tai hänen muu laillinen edustajansa. Alaikäisen lapsen, joka on täyttänyt 15 vuotta, tietojen tallentamiseen tarvitaan sekä lapsen, että hänen huoltajansa tai muun laillisen edustajansa suostumus.

Suostumuksen antajan informoiminen

Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että oppilaalle ja alaikäisen oppilaan huoltajalle annetaan ennen suostumuksen antamista tietoa siitä, kuinka KOSKI-tietovarantoon tallennettuja tietoja voidaan käsitellä, luovuttaa ja säilyttää. Henkilötietojen käsittelystä ja rekisteröidyn oikeuksista tulee kertoa, kun oppija ilmoittautuu koulutukseen tai viimeistään opetuksen alkaessa koulutuksen järjestäjän tarkemmin ohjeistamalla tavalla.

Informointi on mahdollista tehdä opetuksen alkaessa suostumuksen antamisen yhteydessä, tai mikäli oppilaan suostumus vastaanotetaan koulutukseen ilmoittautumisen yhteydessä sähköisessä järjestelmässä, jo ennen opetuksen alkamista ilmoittautumisen yhteydessä.

Koulutuksen järjestäjä voi hyödyntää oppilaan ja huoltajan informoinnissa tämän ohjeen yhteydessä malliasiakirjaa ja muokata siitä omaan käyttöönsä sopivan.

Suostumuksen antajan henkilöllisyyden varmistaminen

Paperille kirjatun suostumuksen antamisen yhteydessä tulee suostumuksen pyytäjän varmistaa suostumuksen antajan henkilöllisyys virallisesta asiakirjasta (passi tai henkilökortti). Ajokortti ei ole virallinen henkilöllisyystodistus.

Mikäli suostumuksen antajan henkilöllisyys varmistetaan väliaikaisesta virallisesta asiakirjasta, kuten väliaikaisesta henkilökortista, tulee oppijan tietoja tallentavan koulutustoimijan huolehtia Virkailijan Opintopolussa eDuunista löytyvien ohjeiden mukaisesti oppijan yksilöinnistä ja henkilötunnuksen päivittämisestä oppijanumerolle, kun henkilötunnukseton oppija saa henkilötunnuksen. Koulutustoimijan tulee, mikäli se vastaanottaa suostumuksen tällaisessa tilanteessa, huolehtia siitä, että sen on myös mahdollista yksilöidä oppija niin, etteivät oppijan tiedot jää roikkumaan ilman yksilöintiä KOSKI-palveluun koulutuksen päättymisen jälkeen. Ohjeet hetuttoman oppijan tietojen päivittämiseen löytyvät Opetushallituksen eDuuni-wikistä koulutuksen järjestäjän ohjeista.

Mikäli suostumus pyydetään digitaalisessa muodossa, tulee järjestelmään kirjautumisessa olla käytössä vahva ensitunnistautuminen tai vahvan tunnistautumisen menetelmä. Vaihtoehtoisesti koulutuksen järjestäjä tai koulutuksen järjestäjän sen mahdollistaessa hankintakoulutusta tuottava sopimusoppilaitos tai sen ylläpitäjä voivat sähköisessä ilmoittautumisjärjestelmässä vastaanottaa suostumuksen myös ilman vahvaa tunnistautumista, mikäli suostumuksen antajan henkilöllisyys tarkistetaan koulutuksen alkamisen yhteydessä virallisesta henkilöllisyystodistuksesta.

Ne alaikäiset, joilla ei ole mahdollisuutta vahvaan tunnistautumiseen, tai jotka eivät pysty antamaan suostumustaan sähköisessä järjestelmässä, voivat vaihtoehtoisesti antaa suostumuksensa tai tunnistautua paikan päällä oppilaitoksessa. Ensisijainen vaihtoehto on tunnistaa alaikäinen passista tai henkilökortista.

Jos alaikäisellä oppilaalla ei ole sellaista henkilöllisyystodistusta, josta hänet voitaisiin tunnistaa, on toissijaisena vaihtoehtona alaikäisen tunnistamiseen tehdä tunnistaminen huoltajan kautta. Niissä tilanteissa vaihtoehtona on huoltajan antama vakuutus siitä, että kyse on samasta lapsesta tai nuoresta. Näissä tilanteissa huoltajan kautta tehty alaikäisen tunnistaminen edellyttää sekä huoltajan, että lapsen tai nuoren yhtäaikaista paikallaoloa oppilaitoksessa tunnistamisen aikana.

Suostumuksen antaminen

Suostumuksesta tulee käydä ilmi, että se on annettu vapaaehtoisesti ja nimenomaisesti tietyn koulutuksen tietojen tallentamiseen.

Suostumuksesta tulee käydä ilmi, että se on annettu vapaaehtoisesti ja nimenomaisesti. Nimenomaisuudella tarkoitetaan sitä, että suostumuksen antava henkilö tietää, minne tiedot tallennetaan, kuka niitä voi tallentamisen jälkeen käsitellä ja kuinka henkilö voi myöhemmin hallinnoida tietojen luovuttamista Oma Opintopolku-palvelussa.

Suostumuksesta tulee myös käydä ilmi, että se on annettu vapaaehtoisesti ja nimenomaisesti tietyn koulutuksen tietojen tallentamiseen.

24.8.2023

Tietyllä koulutuksella tarkoitetaan koulutuksen järjestäjän järjestämää tai hankkimaa, tietyssä oppilaitoksessa toteutettua opetussuunnitelman perusteen mukaisen taiteenalan oppimäärän perusosan opintotason mukaista koulutusta, kuten esimerkiksi oppilaitoksessa järjestettäviä kuvataiteen laajan oppimäärän perusopinnoita tai sanataiteen yleisen oppimäärän yhteisiä opintoja. Suostumusasiakirjalle ei tarvitse eritellä oppimäärän perusosan opintoihin sisältyviä paikallisia opintokokonaisuuksia.

Suostumusta ei ole mahdollista antaa yleisesti kaikkeen koulutuksen järjestäjän tai tietyn oppilaitoksen järjestämään taiteen perusopetuksen koulutukseen, vaan asiakirjasta tulee ilmetä, mitä nimenomaista koulutusta koskevien tietojen tallentamiseen suostumus on annettu. Taiteen perusopetuksessa tällä tarkoitetaan taiteenalan oppimäärän yksittäisen perusosan mukaisia opintoja. Oppilas voi Oma Opintopolku-palvelun Omat opintosuoritukseni-osiossa hallinnoida antamaansa suostumusta oppilaitokseen sidotun taiteen perusopetuksen opiskeluoikeuden suoritustiedoissa perusosakohtaisesti. Oppilaan on palvelussa mahdollista perua antamansa suostumus yksittäisen tai molempien perusosien tietojen osalta.

Laissa ei ole erikseen säädetty, montako suostumusta yhdellä asiakirjalla voi olla, kunhan asiakirjasta ilmenee selkeästi, että suostumuksen antaja on ymmärtänyt, minkä nimenomaisen koulutuksen tietojen tallentamiseen suostumus on annettu. Suostumusasiakirjasta tulee ilmetä, minkä nimenomaisen koulutuksen, millä tarkoitetaan tietyssä oppilaitoksessa suoritettua taiteenalan oppimäärän perusosaa tai perusosia, tietojen tallentamiseen suostumus on annettu.

Asiakirjasta tulee ilmetä selkeästi, että suostumuksen antaja on ymmärtänyt, minkä nimenomaisen koulutuksen tietojen tallentamiseen suostumus on annettu ja että koulutuksen järjestäjän on mahdollista tehdä suostumusasiakirjaan merkintä, minkä nimenomaisen koulutuksen osalta suostumus on peruutettu, mikäli suostumuksen antaja myöhemmin haluaa peruuttaa antamansa suostumuksen.

Koulutuksen järjestäjän tulee suunnitella suostumusasiakirjansa sellaiseksi, että sen on mahdollista tehdä peruutusta koskeva merkintä siten, että asiakirjalta ilmenee, mitä nimenomaista koulutusta peruutus koskee. Jos samalla asiakirjalla pyydetään useampi kuin yksi nimenomainen suostumus – esimerkiksi samassa oppilaitoksessa suoritettujen tietyn taiteenalan oppimäärän molempien perusosien tietojen tallentamiseen – tulee ne silloin eritellä asiakirjalla selkeästi niin, että kyseiset koulutukset on nimenomaisesti ja selkeästi kuvattu ja koulutuksen järjestäjän on peruutustilanteissa mahdollista tehdä merkintä tai merkinnät, mitä nimenomaista taiteenalan oppimäärän perusosaa (esimerkiksi kuvataiteen laajan oppimäärän perusopinnot) tai perusosia koskeva suostumus on peruutettu. Mikäli suostumuksen antaja peruuttaa antamansa suostumuksen, suostumuksen antaja ilmoittaa asiasta Opetushallitukselle, joka edelleen informoi koulutuksen järjestäjää.

Koulutuksen järjestäjä voi hyödyntää Opetushallituksen ja opetus- ja kulttuuriministeriön laatimaa malliasiakirjaa oman suostumusasiakirjansa suunnittelun pohjana.

Suostumus annetaan kirjallisessa muodossa

Suostumus koulutustietojen tallentamiseen tulee saada oppijalta kirjallisessa muodossa, joko paperilla tai sähköisenä.

Suostumus annetaan opetuksen alkaessa

Opetuksen alkamisella tarkoitetaan oppilaan suorittaman taiteenalan oppimäärän opintotason (taiteenalan yleisen oppimäärän yhteiset opinnot, yleisen oppimäärän teemaopinnot, laajan oppimäärän perusopinnot tai laajan oppimäärän syventävät opinnot) mukaista opetusta.

24.8.2023

Oppilaan tai alaikäisen oppilaan huoltajan suostumus on mahdollista vastaanottaa jo ennen opetuksen alkamista, mikäli oppilaan suostumus annetaan esimerkiksi ilmoittautumisen yhteydessä sähköisessä ilmoittautumisjärjestelmässä ja samalla huolehditaan suostumuksen antajan informoinnista.

Koulutuksen järjestäjä ja oppilaitos voivat suunnitella oppilaitoksen aikataulujen mukaisesti, milloin tai miten kauan aikaa opetuksen alkamisesta lukien suostumuksia vastaanotetaan. Määritelmää ei ole sidottu tarkkoihin päivämääriin eikä opetuskertojen määrään. Oppilaitoksen oma prosessi voidaan suunnitella esimerkiksi sellaiseksi, että samaan koulutukseen osallistuvien oppilaiden aloitettua kyseiset opinnot syksyllä, näiden suostumuksia vastaanotetaan esimerkiksi ensimmäisen lukukauden ajan tai lyhyemmän ajanjakson aikana opetuksen alkamisesta lukien. Suunnittelua tehdessä on suositeltavaa miettiä, miten suostumusten hallinnan prosessi ajoittuisi sekä oppilaitoksen lukuvuoden muiden aikataulujen yhteyteen, että varsinaiseen KOSKI-palveluun tallennettavien tietojen käsittelyn ja tallentamisen prosessiin luontevasti.

Oppilas tai alaikäisen huoltaja näkee tiedot Oma Opintopolku-palvelussa heti siitä alkaen, kun tiedot on tallennettu tai opintohallintojärjestelmästä siirretty KOSKI-tietovarantoon. Oppilaitoksen noudattamasta aikataulusta voi olla suositeltavaa myös kertoa suostumuksensa antaville oppilaille ja huoltajille, jotta nämä tietävät, milloin suostumuksen antamisen jälkeen tietoja on mahdollista alkaa tarkastella ja hyödyntää Oma Opintopolku-palvelussa.

Voiko suostumuksen antaa takautuvasti?

Oppilas voi antaa suostumuksensa takautuvasti 1.8.2018 tai sen jälkeen aloitetun, taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteen mukaisen opetuksen osalta, jos tällainen koulutus ei ole lain voimaan tullessa 1.1.2023 vielä päättynyt. Koulutuksen järjestäjä päättää, mistä alkaen se vastaanottaa suostumuksia tietojen tallentamiseen. Koulutuksen järjestäjällä ei ole velvollisuutta mahdollistaa tietojen tallentamista takautuvasti.

Näissä tilanteissa tarkoitettu suostumus voidaan antaa takautuvasti viimeistään 31.12.2023, minkä jälkeen tietojen tallentaminen voidaan aloittaa koulutuksen järjestäjän päättämässä aikataulussa Opetushallituksen eDuuni-wikistä löytyviä palvelun käyttöohjeita noudattaen. Koulutuksen järjestäjä voi esimerkiksi suunnitella syksyn 2023 aikana suostumuksen hallinnan prosessinsa, kerätä vuoden loppuun mennessä takautuvasti annettavat suostumukset ja aloittaa tietojen tallentamisen palveluun päättämässään aikataulussa esimerkiksi alkuvuodesta 2024.

Hankkiva koulutuksen järjestäjä, kuten kunta, voi päättää mahdollistaa sopimusoppilaitokselle ja sen ylläpitäjälle suostumuksen vastaanottamisen koulutuksen järjestäjän lukuun ja sopia sopimusoppilaitoksen kanssa oppilaiden suostumuksen vastaanottamiseen liittyvistä käytännön toimenpiteistä.

Säilytetäänkö suostumus pysyvästi?

Annettu suostumus on pysyvästi säilytettävä asiakirja. Suostumusasiakirjojen säilyttämisestä vastaa lähtökohtaisesti taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitettu, yhteisrekisterinpitäjänä toimiva koulutuksen järjestäjä.

Suostumusasiakirjoja ei tallenneta KOSKI-tietovarantoon eikä tietovaranto sisällä asiakirjakopioita eikä tietoja asiakirjoissa olevista merkinnöistä.

Huomioitavaa hankintakoulutuksena toteutetussa taiteen perusopetuksessa

Mikäli koulutuksen järjestäjä päättää mahdollistaa suoritustietojen tallentamisen hankkimassaan taiteen perusopetuksen koulutuksessa, koulutuksen järjestäjä voi päättää ja sopia hankintakoulutuksena taiteen perusopetusta sen lukuun tuottavan sopimusoppilaitoksen ylläpitäjän kanssa siitä, miten käytännön toimenpiteet suostumusten hallinnan, kuten suostumuksen antajien informoimisen, suostumusten vastaanottamisen ja pysyvän säilyttämisen osalta toteutetaan.

Vastuu oppijoiden antamien suostumusten hallinnasta ja säilyttämisestä on myös hankkimansa koulutuksen osalta yhteisrekisterinpitäjänä toimivalla, taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitetulla koulutuksen järjestäjällä, vaikka koulutuksen järjestäjä ja sopimusoppilaitoksen ylläpitäjä olisivat sopineet, että hankintakoulutuksen toteuttava sopimusoppilaitos osallistuu suostumuksiin liittyvään prosessiin ja tietojen tallentamiseen koulutuksen järjestäjän lukuun.

Hankintakoulutuksessa olevien oppilaiden osalta hankkivan koulutuksen järjestäjän tulee huomioida, että KOSKI-palvelun käyttöönotto edellyttää paitsi sopimusoppilaitokselta, myös hankkivalta koulutuksen järjestäjältä, esimerkiksi kunnalta, tietojen käsittelyyn ja tallentamiseen osallistumista taiteen perusopetuksen osalta. Hankintakoulutuksessa olevien oppilaiden osalta sekä hankkiva koulutuksen järjestäjä, että sopimusoppilaitos, osallistuvat tietojen tallentamiseen.

Hankintakoulutuksessa olevien oppilaiden opiskeluoikeudet luodaan KOSKI-tietovarantoon koulutuksen järjestäjän toimesta, kun koulutuksen järjestäjä on vastaanottanut suostumusasiakirjan pysyvästi säilytettäväksi ja tietojen tallentaminen on mahdollista aloittaa. Tämän jälkeen koulutuksen järjestäjän lukuun toimiva, tämän päätöksellä tietoja tallentava sopimusoppilaitos voi aloittaa opiskeluoikeus- ja opintosuoritustietojen päivittämisen hankintakoulutuksessa olevan oppilaan opiskeluoikeudelle.

Suostumusten hallinnan sekä tietojen tallentamisen prosessit on suositeltavaa suunnitella oppilaan opintojen koko elinkaaren ajalta. Esimerkiksi tilanteessa, missä oppilas suorittaa koulutuksen järjestäjän hankkimassa koulutuksessa samassa sopimusoppilaitoksessa ensin tanssin yhteiset opinnot, ja heti näiden jälkeen tanssin teemaopinnot, tulee oppilaan antaa nimenomaisesti molempien perusosien tietojen tallentamiseen suostumuksensa, jotta molempien perusosien tietojen tallentaminen samalle opiskeluoikeudelle on mahdollista. Sopimusoppilaitoksen on mahdollista näissä tilanteissa jatkaa tietojen päivittämistä samalle opiskeluoikeudelle. Koulutuksen järjestäjä ohjeistaa sopimusoppilaitosta käytännöistä, joita tietojen tallentamisessa noudatetaan oppilaan antaessa oppimäärän opintojen aikana useamman kuin yhden suostumuksen tietojen tallentamiseen. Ohjeita tietojen tallentamiseen ylläpidetään eDuuni-wikissä.

Koulutuksen järjestäjä nimeää organisaatiossaan virkailijan tai virkailijat, jotka vastaavat hankintakoulutuksessa olevien oppilaiden opiskeluoikeuksien luomisesta suostumuksen vastaanottamisen jälkeen sekä suostumusten hallinnointiin liittyvistä käytännön toimenpiteistä. Jokainen organisaatio vastaa itse omien virkailijoidensa KOSKI-käyttöoikeuksien hallinnasta, eli niiden myöntämisestä, uusimisesta sekä sulkemisesta. Tämä tarkoittaa, että koulutuksen järjestäjä, kuten kunta, vastaa omien virkailijoidensa käyttöoikeuksien hallinnasta. Vastaavasti sopimusoppilaitos ja sen ylläpitäjä huolehtivat oman organisaationsa virkailijoiden käyttöoikeuksien hallinnasta.

Tarkemmat ohjeet tarvittavien KOSKI-käyttöoikeuksien hallintaan ja tietojen tallentamiseen löytyvät Opetushallituksen eDuuni-wikistä.

Tietojen tallentaminen KOSKI-palveluun suostumuksen vastaanottamisen jälkeen

Koulutuksen järjestäjä päättää, milloin ja mistä alkaen tietojen tallentaminen KOSKI-palveluun aloitetaan ensimmäisellä kerralla. Koulutuksen järjestäjä voi esimerkiksi päättää, että suostumuksien vastaanottaminen aloitetaan syksyllä 2023 ja tietojen tallentaminen vuoden 2024 alussa. Koulutuksen järjestäjä päättää itse KOSKI-palvelun käyttöönotosta taiteen perusopetuksessa ja voi määritellä itse myös etenemisaikataulun sekä suunnitteluun ja toteutukseen tarvitsemansa ajan ja resurssit.

Opiskeluoroikeuden luominen ja tietojen tallentaminen voidaan aloittaa, kun tietoja käsittelevillä ja tallentavilla virkailijoilla on mahdollisuus aloittaa tietojen tallentaminen. Tämä voi tarkoittaa esimerkiksi sitä, että opetuksen alkaessa tietojen tallentajalla on opiskeluoroikeuden luomiseksi tarvittavat oppijan ja kyseisen koulutuksen tiedot. Opiskeluoroikeuden luomiseen tarvittavat tiedot on kuvattu eDuuni-wikin ohjeissa.

Valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain mukaisesti Opetushallitus määrää tarkemmin, miten tiedon tallentajien on pidettävä KOSKI-tietovarantoon tallennettavat tiedot ajantasaisina. Kun tietojen tallentaminen palveluun on aloitettu, tulee huolehtia tietojen ajantasaisuudesta ja oikeellisuudesta.

Ohjeita tietojen tallentamisen aloittamiseen

Alle on koottu yleisiä toimintaohjeita erilaisiin tilanteisiin, joita suostumuksen vastaanottamisen jälkeen oppilaitoksissa voi tulla vastaan. Ohjeet tietojen tallentamiseen löytyvät eDuuni-wikistä.

Oppilas antoi suostumuksensa, mutta ei aloittanutkaan kyseisiä opintoja

Jos oppilas on antanut suostumuksensa tietojen tallentamiseen esimerkiksi ilmoittautuessaan, eikä koskaan aloitakaan kyseisiä opintoja laisinkaan, ei kyseisen koulutuksen tietoja tallenneta KOSKI-tietovarantoon.

Tämä tarkoittaa, että mikäli oppilas ei ole aloittanut mitään opintoja, ei oppilaalle luoda opiskeluoroikeutta eikä kyseisen koulutuksen tietoja tallenneta KOSKI-tietovarantoon.

Oppilas antoi suostumuksensa, aloitti opinnot ja lopetti yhden opetuskerran jälkeen

Jos oppilas on ehtinyt aloittaa perusosan opinnot edes yhden opetuskerran ajaksi ja antanut suostumuksensa tietojen tallentamiseen, opiskeluoroikeuden tiedot tallennetaan eDuuni-wikin ohjeiden mukaisesti, vaikka oppilas keskeyttäisi opinnot yhden tai muutaman opetuskerran jälkeen. Oppilas on silloin tosiasiasa aloittanut opetuksessa ja tiedot tallennetaan. Ohje näihin tilanteisiin löytyy myös eDuuni-wikistä.

Oppilaalla tai alaikäisen huoltajalla on halutessaan mahdollisuus itse peruuttaa suostumuksensa ilmoittamalla Opetushallitukselle Oma Opintopolku-palvelun tai tietosuojaselosteelta saatavissa olevan lomakkeen avulla.

Perusosan opinnot jo suorittanut ja uuden perusosan opintoihin ilmoittautunut oppilas antoi suostumuksensa, mutta ei aloittanutkaan toisen perusosan opintoja

Vastaan voi tulla tilanne, jossa oppilas on jo suorittanut taiteenalan oppimäärän yhden perusosan opinnot samassa oppilaitoksessa ja ensimmäisen perusosan opintojen tiedot on jo tallennettu oppilaan henkilökohtaiselle opiskeluoroikeudelle.

Jos oppilas ei seuraavan perusosan opintoihin ilmoittaututtuaan aloitakaan enää uuden perusosan opintoja, joiden tallentamiseen on antanut suostumuksensa, ei jälkimmäisen perusosan tietoja tallenneta tietovarantoon opiskeluoroikeudelle, vaikka suostumus olisi ehditty antaa, sillä oppilas ei tosiasiasa aloittanut kyseisen perusosan opintoja. Jälkimmäisen perusosan opintojen tietojen tallentaminen voidaan aloittaa, kun

suostumuksen antanut oppilas tosiasiassa aloittaa kyseisen perusosan opinnot. Hankintakoulutuksessa olevien oppilaiden osalta on koulutuksen järjestäjän ja sopimusoppilaitoksen hyvä sopia keskenään, miten suostumusten hallinta ja oppimäärän jatkuvien opintojen tietojen tallentamisen jatkaminen samalle opiskeluoikeudelle toteutetaan ohjeiden mukaisesti.

Aiemmin suoritetun perusosan tietoja ei kuitenkaan poisteta, vaan oppilas ja alaikäisen huoltaja voivat itse hallinnoida antamaansa suostumusta Oma Opintopolku-palvelussa oppimäärän perusosakohtaisesti. Ohjeet tietojen tallentamiseen löytyvät eDuuni-wikistä.

Oppilas suorittaa taiteenalan oppimäärän molemmat perusosat samassa oppilaitoksessa

Jos oppilas suorittaa samassa oppilaitoksessa taiteenalan oppimäärän molemmat opintotasot, kuten esimerkiksi sanataiteen yleisen oppimäärän yhteiset opinnot ja teemaopinnot, ja oppilaitoksessa on mahdollistettu näiden molempien oppimäärän perusosien tietojen tallentaminen, annetaan oppilaan suostumus nimenomaisesti erikseen kummankin oppimäärän perusosan opintotason tietojen tallentamiseen.

Oppilas voi antaa suostumuksensa molempien tai vain toisen perusosan tietojen tallentamiseen, vaikka suorittaisikin koko oppimäärän opinnot samassa oppilaitoksessa, ja koulutuksen järjestäjä olisi mahdollistanut molempien perusosien tietojen tallentamisen. Suostumuksen antaminen on aina vapaaehtoista.

Jälkimmäisen perusosan opintojen tietojen tallentaminen samalle opiskeluoikeudelle voidaan aloittaa, kun suostumuksen antanut oppilas tosiasiassa aloittaa kyseisen perusosan opinnot. Hankintakoulutuksessa olevien oppilaiden osalta on koulutuksen järjestäjän ja sopimusoppilaitoksen hyvä sopia keskenään, miten suostumusten hallinta ja jatkuvien opintojen tietojen tallentamisen jatkaminen samalle opiskeluoikeudelle toteutetaan ohjeiden mukaisesti.

Ohjeet tietojen tallentamiseen löytyvät eDuuni-wikistä.

Tilanteet, joissa oppilas tai alaikäisen huoltaja peruu antamansa suostumuksen

Suostumuksen koulutuksen järjestäjälle antaneella oppilaalla ja alaikäisen huoltajalla on oikeus perua antamansa suostumus milloin tahansa opintojen aikana tai niiden päätyttyä. Alle 15 vuotta täyttäneen lapsen osalta suostumuksen peruuttamisesta päättää hänen huoltajansa tai hänen muu laillinen edustajansa. Alaikäinen lapsi, joka on täyttänyt 15 vuotta, taikka hänen huoltajansa tai muu laillinen edustajansa voi milloin tahansa peruuttaa suostumuksen.

Suostumuksen peruutuksesta oppilas tai tämän huoltaja ilmoittaa Opetushallitukselle.

Miten oppilas tai alaikäisen huoltaja voivat ilmoittaa suostumuksen perumisesta?

Ilmoitus suostumuksen peruuttamisesta tehdään Opetushallitukselle Oma Opintopolku -palvelussa tai vaihtoehtoisesti kirjallisesti peruutuslomakkeella, jonka saantiosoite löytyy KOSKI-tietovarannon tietosuojaselosteelta. Tämä on kuvattu myös suostumuksen antajan informointiin tarkoitettussa malliasiakirjassa.

Suostumuksen peruuttaminen tapahtuu kirjautumalla Oma Opintopolku-palveluun, jolloin omissa opintosuoritustiedoissa on mahdollista peruuttaa antamansa suostumus kyseisten opintojen tietojen osalta. Palveluun kirjautumalla oppilas ja huoltaja löytävät toimintaohjeen peruutuksen tekemiseen palvelussa.

24.8.2023

Vaihtoehtoisesti oppilas tai tämän huoltaja voi ilmoittaa peruutuksesta paperisella lomakkeella, jolloin tiedot poistetaan Opetushallituksen toimesta, kun lomake on vastaanotettu ja käsitelty Opetushallituksessa. Oppilas ja huoltaja löytävät ohjeet lomakkeen toimittamiseen KOSKI-palvelun tietosuojaselosteelta.

Tietoja ei kuitenkaan poisteta, mikäli kyseisiä suoritustietoja on oppilaan omasta toimesta jatkohyödynnetty tavalla, joka muodostaa esteen tietojen poistamiselle. Tämä tarkoittaa tilanteita, joissa oppija on omasta toimestaan muodostanut Oma Opintopolku-palvelussa sellaisen suoritusjakolinkin, jolle kyseiset tiedot ovat sisältyneet ja jota on voitu hyödyntää esimerkiksi osaamisen tunnustamisessa ja opintojen hyväksi lukemisessa jossain toisessa oppilaitoksessa. Tämä on kuvattu myös oppijan informointiin tarkoitettussa malliasiakirjassa.

Mikäli tietoa ei ole jatkohyödynnetty, oppilas saa peruutettua suostumuksensa Oma Opintopolku-palvelussa tai lomakkeella ilmoittamalla ja kyseisen suoritustiedot poistetaan tietovarannosta. Opetushallitus huolehtii silloin KOSKI-tietovarantoon tallennettujen kyseisten suoritustietojen poistamisesta, mikä tapahtuu Oma Opintopolussa oppilaan peruutettua suostumuksensa välittömästi peruutustoiminnallisuuden käyttämisen jälkeen. Suostumuksen peruutus on pysyvä, eikä tietoja ole mahdollista palauttaa peruutustoiminnallisuuden käyttämisen jälkeen. Tietoja ei poisteta kuitenkaan oppilaitosten omista opintohallintojärjestelmistä, sillä suostumuksen peruutus koskee vain KOSKI-tietovarannossa olevia tietoja.

Mitä koulutuksen järjestäjän tulee huomioida peruutustilanteissa?

Opetushallitus ilmoittaa tiedon suostumuksen peruutuksesta saatuaan koulutuksen järjestäjälle suostumuksen peruutuksesta sekä tehdyistä toimenpiteistä. Opetushallitus ilmoittaa suostumuksen peruutuksesta rekisterinpitäjänä toimivalle koulutuksen järjestäjälle, jonka tulee huolehtia muun muassa siitä, ettei kyseisiä tietoja tallenneta eikä siirretä KOSKI-tietovarantoon enää uudelleen ja että peruutustilanteista säädetyistä muista toimenpiteistä huolehditaan.

Ilmoitus tehdään oletuksena koulutuksen järjestäjän nimeämälle KOSKI-pääkäyttäjälle, joten koulutuksen järjestäjän tulee huolehtia siitä, että henkilöillä, jolle koulutuksen järjestäjä on myöntänyt KOSKI-palvelun käyttöoikeudet, on peruutustilanteissa riittävät tiedot toimia ja informoida tietojen tallentajia, esimerkiksi oppilaitoksen opintohallintojärjestelmän käyttäjiä, omassa organisaatiossa noudatettavista prosesseista peruutustilanteissa.

Tilanteissa, joissa oppilaan suoritustiedot poistetaan KOSKI-tietovarannosta tämän peruutettua suostumuksensa, tulee koulutuksen järjestäjän saada suostumus silti säilyttää ja siihen merkitä, että suostumus tietojen tallentamiseksi on peruttu. Malliasiakirjan lopussa on tätä varten oma paikkansa peruutusmerkinnälle.

Koulutuksen järjestäjän tulee suunnitella, tarvittaessa yhdessä hankintakoulutusta tuottavan oppilaitoksen ja/tai sen ylläpitäjän kanssa, tähän liittyvä tiedonhallintaprosessinsa sellaiseksi, että koulutuksen järjestäjän on tosiasiaassa mahdollista estää suoritustietojen uudelleen tallentaminen tai lähdejärjestelmästä siirtyminen silloinkin, jos suoritustietoja on alun perin lähetetty sopimusoppilaitoksen ylläpitämän oppilaitoksen lähdejärjestelmästä. Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että sen lukuun toimiva tietojen käsittelijä, esimerkiksi sopimusoppilaitos tai sen ylläpitäjä, toimii lainsäädännön ja annettujen ohjeiden mukaisesti.

Muuta suostumuksiin liittyvää tukimateriaalia koulutuksen järjestäjälle ja oppilaitoksille

Koulutuksen järjestäjä voi hyödyntää alle koottuja materiaaleja oman tiedonhallintaprosessinsa suunnittelussa ja toteutuksessa. Vastaavia suostumuksiin liittyviä materiaaleja vapaalle sivistystyölle ylläpitää verkkosivuillaan opetus- ja kulttuuriministeriö.

Suostumusasiakirjojen julkisuus

Opetus- ja kulttuuriministeriön antaman ohjeen mukaan taiteen perusopetuksen tietojen tallentamiseen annetun suostumusasiakirjan julkisuus määräytyy mm. viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999, julkisuuslaki) mukaan. Taiteen perusopetusta koskevien tietojen luovutukseen sovelletaan kyseisen lain 16 §:n 3 momenttia, jonka mukaan viranomaisen henkilörekisteristä saa antaa henkilötietoja sisältävän kopion tai tulosteen tai sen tiedot sähköisessä muodossa, jollei laissa ole toisin erikseen säädetty, jos luovutuksensaajalla on henkilötietojen suoja koskevien säännösten mukaan oikeus tallettaa ja käyttää sellaisia henkilötietoja. Henkilötietoja saa kuitenkin luovuttaa suoramarkkinointia ja mielipide- tai markkinatutkimusta varten vain, jos niin erikseen säädetään tai jos rekisteröity on antanut siihen suostumuksensa.

Oikeus saada tietoja viranomaisen, kuten esimerkiksi kunnan viranomaisten, asiakirjoista on perusoikeus. Viranomaisen asiakirjat ovat julkisia, jollei laissa erikseen toisin säädetä. Julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 32 kohdan mukaan salassa pidettäviä ovat asiakirjat, jotka sisältävät tietoja mm. henkilön vapaa-ajan harrastuksista. Kun vain osa asiakirjasta on salassa pidettävä, tieto on annettava asiakirjan julkisesta osasta, jos se on mahdollista niin, ettei salassa pidettävä osa tule tietoon. Viranomaisen henkilörekisteristä saa antaa henkilötietoja sisältävän kopion tai tulosteen tai sen tiedot sähköisessä muodossa, jollei laissa ole toisin erikseen säädetty, jos luovutuksensaajalla on henkilötietojen suoja koskevien säännösten mukaan oikeus tallettaa ja käyttää sellaisia henkilötietoja.

Henkilötietojen käsittelyn peruste

Koulutuksen järjestäjien, oppilaitosten ylläpitäjien ja oppilaitosten sekä tietovarantoa ylläpitävän Opetushallituksen suorittaman henkilötietojen käsittelyn oikeusperusteena on se, että käsittely on tarpeen yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi (EU:n tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan e alakohta). Tietojen tallentamisen edellytyksenä olevasta oppilaan tahdonilmaisusta käytetään termiä suostumus, mutta henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuutta ei näissä tilanteissa arvioida tietosuoja-asetuksen suostumusta koskevan sääntelyn (6 artiklan 1 kohdan a alakohdan) mukaan eikä suostumuksen edellytyksiä koskevaa asetuksen 7 artiklaa sovelleta. Suostumus toimii tällöin henkilötietojen käsittelyn suoja-toimena, ei käsittelyn oikeusperusteena. (HE 160/2022 vp, s. 18-20)

Siinä tilanteessa, kun taiteen perusopetusta koskevia tietoja luovutetaan tietovarannosta eteenpäin, luovutettujen tietojen käsittelyperuste on suostumus. Henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuutta arvioidaan tällöin tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaan. Kyse voi olla esimerkiksi tilanteesta, jossa henkilö muodostaa palvelussa työnantajalleen lähetettävän linkin rekisterissä oleviin tietoihin. Linkin muodostaminen ja lähettäminen työnantajalle toimisi tällöin suostumuksen antamisen osoituksena.

Kun rekisterinpitäjänä pyydät rekisteröidyn suostumusta henkilötietojen käsittelylle, sinun on ilmoitettava vähintään

- rekisterinpitäjä tai rekisterinpitäjät (yhteisrekisterinpitäjäyys) ja muut mahdolliset tahot, joille tietoja luovutetaan
- kaikki erilliset käyttötarkoitukset, joita varten suostumus on pyydetty

- mitä tietoja rekisteröidyltä kerätään
- rekisteröidyn oikeus peruuttaa suostumus
- tietojen käyttäminen automatisoitujen yksittäispäätösten tekemiseen ja profilointiin
- riskit tietojen siirrosta EU:n ulkopuolisiin maihin, kun maan osalta ei ole tehty päätöstä tietosuojan tason riittävyyden osalta ja asianmukaisia suojatoimia ei ole toteutettu.

Huomioi myös tietosuoja suostumuksen antajan henkilötietojen käsittelyssä. Henkilötunnuksen käsittelystä on säädetty tietosuojalaissa.

Henkilötunnusta saa käsitellä rekisteröidyn suostumuksella tai, jos käsittelystä säädetään laissa. Lisäksi henkilötunnusta saa käsitellä, jos rekisteröidyn yksiselitteinen yksilöiminen on tärkeää. Henkilötunnusta ei tule merkitä tarpeettomasti henkilörekisterin perusteella tulostettuihin tai laadittuihin asiakirjoihin.

Euroopan unionin tietosuojaryhmän suosituksia suostumukseen perustuvan henkilötiedon käsittelyyn

Euroopan unionin tietosuojatyöryhmä on antanut ohjeistuksia suostumukseen perustuvan henkilötiedon käsittelyyn, joita voidaan hyödyntää suuntaa antavina. Suostumusta pyydetäessä tulee kiinnittää huomiota seuraaviin seikkoihin ja huolehtia niiden toteutumisesta.

- Suostumuksen antaminen täytyy olla vapaaehtoista.
- Kuvaus suostumuksen perusteella tehdyistä toimenpiteistä tulee olla yksityiskohtaisesti ja selkeällä kielellä kuvattu.
- Minimitiedot informointiin liittyen ovat:
 - Rekisterinpitäjien sekä tiedon käsittelijöiden nimeäminen
 - Suostumuksen perusteella tehdyn tiedonkäsittelyn tarkoitusten kuvaaminen
 - Kerätyn tiedon ja sen käsittelyn kuvaus
 - Selkeästi ilmaistu mahdollisuus perua suostumus milloin tahansa sekä suostumuksen perumisen toimenpiteen selkeä kuvaus
 - Kuvaus menettelyistä, joilla rekisterinpitäjät ilmoittavat suostumuksen antajalle mahdollisista tietovuodoista tai muista tietoturva- tai tietosuojaloukkauksista.

Rekisterinpitäjän lukuun henkilötietoja käsitteleviä käsittelijöitä ei tarvitse yksilöidä osana suostumuksen pyytämistä. Suostumuksen pyytämisen yhteydessä on kuitenkin huomioitava myös yleisempi informointivelvollisuus ja se, mitä tietoja on toimitettava, kun henkilötietoja kerätään rekisteröidyltä. Yleinen informointivelvoite edellyttää vastaanottajien yksilöintiä, mukaan lukien rekisterinpitäjän lukuun toimivat henkilötietojen käsittelijät.

Näin ollen, mikäli koulutuksen järjestäjä on päättänyt, että sopimusoppilaitos tai sen ylläpitäjä voivat toteuttaa koulutuksen järjestäjän lukuun oppilaiden ja huoltajien informoinnin ja vastaanottaa suostumusasiakirjat ennen niiden toimittamista koulutuksen järjestäjälle pysyvästi säilytettäväksi, tulee informoinnin ja suostumuksen antamiseen yhteydessä yksilöidä myös koulutuksen järjestäjän lukuun toimiva tietojen käsittelijäorganisaatio. Näiden tietojen täyttämiseksi on malliasiakirjoihin varattu omat kohtansa.

KOSKI-tietovarantoon tallennettavat taiteen perusopetusta koskevat tiedot

Taiteen perusopetuksen tallennettavasta tietosisällöstä on säädetty valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain 9 e §:ssä.

Tietosisältö on yleispiirteiltään seuraava:

1. koulutuksen nimi ja laajuus opintopisteinä
2. koulutuksen alkamisen ja päättymisen ajankohdat;
3. osaamisen arviointi.

Opetushallitus määrää tarkemmin taiteen perusopetuksen tallennettavien tietojen tietosisällöstä erillisellä määräyksellä. Löydät voimassa olevien, Opetushallituksen julkaisemien määräysten kopiot eDuuni-wikistä.

Koulutuksen järjestäjän tallentaessa ensimmäistä kertaa oppijasta tietoja, tulee tallentaa oppijasta seuraavat henkilötiedot:

1. sukunimi, etunimet
2. henkilötunnus tai henkilölle, jolla ei ole suomalaista henkilötunnusta, oppijanumero

Oppilaalle muodostetaan suoritustietojen tallentamisen yhteydessä lisäksi oppijanumero, mikäli oppilaalla ei sitä entuudestaan ole. Löydät lisätietoa Opetushallituksen oppijanumerorekisteristä eDuuni-wikistä.

Oppijanumeron muodostamisessa oppijasta tallentuu oppijanumerorekisteriin seuraavat tiedot:

1. nimi
2. oppijanumero
3. henkilötunnus (pelkkä oppijanumero, jos henkilöllä ei ole henkilötunnusta)
4. kansalaisuus
5. sukupuoli
6. äidinkieli
7. tarpeelliset yhteystiedot

Opetushallituksen ylläpitämän oppijanumerorekisterin muut tiedot (4–7) täydentyvät henkilötunnuksellisille oppijoille automaattisesti väestötietojärjestelmästä. Henkilötunnuksettomalle oppijalle koulutuksen järjestäjän tulee täydentää erikseen muut tiedot (4–7) oppijanumeroa luotaessa. Ohjeet tähän löytyvät Opetushallituksen eDuuni-wikistä.

Opetushallituksen ohjeet koulutuksen järjestäjille oppijanumeron luomisesta henkilötunnuksettomalle oppijalle löytyvät eDuuni-wikistä.

Taiteen perusopetuksen tietojen käyttötarkoitukset ja luovutuskäytännöt

Tietosuoja-asetuksen mukaisesti oppijaa on informoitava hänen tietojensa käsittelystä.

KOSKI-tietovarantoon tallennetut taiteen perusopetuksen suoritustiedot ovat ensisijaisesti vain oppilaan ja alaikäisen huoltajan tarkasteltavissa Oma Opintopolku -palvelussa. Oppija voi palvelua käyttämällä ja omalla suostumuksellaan jakaa tietovarannossa olevaa koulutustietoa kolmansille osapuolille, esimerkiksi toiselle oppilaitokselle aiemmin suoritettujen opintojen hyväksilukua varten. Oppija voi jakaa tietojaan luomalla Oma

24.8.2023

Opintopolku -palvelussa suoritusjakolinkin, jonka oppija voi lähettää valitsemalleen taholle, joka linkin vastaanotettuaan saa näkyviin ne tiedot, joihin oppija on suoritusjakolinkkiä muodostaessaan antanut pääsyn.

Oppilaan ja huoltajan lisäksi mainittuja tietoja käsittelevät Opetushallitus sekä koulutuksen järjestäjä. Käsitteily liittyy yhteisrekisterin ylläpitäjien tiedonhuollollisiin rekisterin ylläpitotehtäviin.

Hankintakoulutuksena toteutetussa taiteen perusopetuksessa tietoja voi käsitellä myös hankkivan koulutuksen järjestäjän lukuun toimiva sopimusoppilaitos ja/tai sen ylläpitäjä. Hankintakoulutuksen toteuttava oppilaitos, jonka toteuttamassa opetuksessa oppilas on, ei ole kuitenkaan tietovarannon yhteisrekisterinpitäjä. Koulutuksen järjestäjä päättää ja ohjeistaa sopimusoppilaitosta toimintatavoista, joita sen lukuun toimivan sopimusoppilaitoksen ja sen ylläpitäjän tulee noudattaa koulutuksen järjestäjän vastatessa yhteisrekisterinpitäjän velvoitteista.

Valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetussa laissa olevat tietojen luovutuspykälät on suljettu laissa pois, joten lähtökohtaisesti taiteen perusopetuksen opiskeluoikeustietoja ei luovuteta KOSKI-palvelusta niihin perustuen. Joillakin viranomaisilla (Kela, Tilastokeskus) on kuitenkin tietyissä tilanteissa oikeus näihin tietovarannossa oleviin tietoihin muun lainsäädännön nojalla.

En löydä vastausta suostumusten hallintaa koskevaan kysymykseeni, mitä voin tehdä?

Mikäli et löydä vastausta suostumusten hallintaan liittyvään kysymykseen tämän sivun ohjeista tai linkkien takaa löytyvistä taustamateriaaleista tai tarvitset neuvontaa niiden tulkintaan, voit lähettää kysymyksesi Opetushallitukselle osoitteeseen [koski\(at\)opintopolku.fi](mailto:koski(at)opintopolku.fi).

Opetus- ja kulttuuriministeriö vastaa uudistukseen liittyvästä ohjeistuksesta, joka liittyy lainsäädännön tulkintaan. Jos suostumusten hallintaan liittyvä kysymys vaatii sellaista lainsäädännön tulkintaa, mikä ei ilmene julkaistuista ohjeista tai ohjeen pohjalla olevista materiaaleista, Opetushallitus tarkistaa laintulkinnan opetus- ja kulttuuriministeriöstä ja täydentävä tulkintaohje päivitetään tähän ohjemateriaaliin.

KOSKI-palvelun käyttöohjeet, ohjeet taiteen perusopetuksen tietojen tallentamiseen sekä KOSKI-palvelun käyttöoikeuksiin ja ohjeet tekniseen käyttöönnottoon löytyvät eDuuni-wikistä. Näitä koskevissa kysymyksissä neuvontaa saa osoitteesta [koski\(at\)opintopolku.fi](mailto:koski(at)opintopolku.fi). Ohjemateriaalit linkkeineen ovat kootusti on saatavissa Opetushallituksen verkkosivuilla ja eDuuni-wikissä, mihin pääset siirtymään alla olevasta Linkit-osiosta.

Miten suostumusten hallinnan prosessit ja malliasiakirjat poikkeavat toisistaan taiteen perusopetuksen ja vapaan sivistystyön koulutusten osalta?

Tämä Opetushallituksen ylläpitämä ohje on suunnattu taiteen perusopetuksen koulutuksen järjestäjille taiteen perusopetuksen suoritustietojen tallentamiseen liittyvän suostumusten hallinnan prosessin tueksi.

Vapaan sivistystyön oppilaitosten ylläpitäjille suunnattu ohjeistus vapaalle sivistystyön opiskelijan suostumuksen pyytämiseen ja oppijan informointiin liittyvine malliasiakirjoinen löytyy opetus- ja kulttuuriministeriön verkkosivuilta.

Suostumus annetaan aina nimenomaisesti tietyn koulutuksen tietojen tallentamiseen.

Vapaassa sivistystyössä suostumus annetaan koulutuskohtaisesti, esimerkiksi yksittäisen kurssin, tai esimerkiksi koko lukuvuoden kestävään koulutukseen, jonka aikana suoritetaan useita koulutuksen sisältyviä

kursseja, tietojen tallentamiseen. Tällöin yksittäiselle opiskelualueelle tallennetaan vain kyseistä koulutusta koskevat tiedot. KOSKI-tietovarantoon tallennetaan yksittäiselle opiskelualueelle aina vain ne tiedot, joihin on nimenomaisesti annettu suostumus kyseisen koulutuksen osalta. Jos opiskelija peruuttaa suostumuksensa, tietovarannosta poistetaan kaikki kyseisen vapaan sivistystyön opiskelualueen tiedot. Opiskelija voi hallinnoida ja peruuttaa suostumuksensa opiskelualuekohtaisesti Oma Opintopolku-palvelussa.

Taiteen perusopetuksessa suostumus annetaan opetussuunnitelman perusteiden mukaisen taiteenalakohtaisen oppimäärän perusosan tietojen tallentamiseen. Oppilas voi taiteenalan oppimäärän opintojen aikana suorittaa yhden tai kahden perusosan opinnot. Mikäli molempien perusosien tiedot tallennetaan, tulee oppilaan olla antanut suostumuksensa molempien perusosien tietojen tallentamiseen. Koulutuksen järjestäjä päättää, tallentaako se perusosan suoritustiedot siten, että tietovarantoon eritellään lisäksi tiedot myös opintotason sisältämistä paikallisista opintokokonaisuuksista. KOSKI-tietovarantoon on mahdollista tallentaa yksittäiselle taiteen perusopetuksen opiskelualueelle taiteenalan oppimäärän yksittäisen perusosan tai molempien perusosien tiedot sekä näihin sisältyvien paikallisten opintokokonaisuuksien tiedot. Oppilaan on mahdollista ilmoittaa peruvansa suostumuksen molempien tai vain toisen perusosan tietojen osalta, jos kyseisen taiteen perusopetuksen opiskelualueen tietoihin on tallennettu molemmat oppimäärän mukaiset opintotasot. Oppilas voi hallinnoida tietojaan ja peruuttaa suostumuksensa saman opiskelualueen sisällä opintotasokohtaisesti Oma opintopolku-palvelussa.

Vapaan sivistystyön oppijan suostumusta koskeva ohjeistus perustuu vapaasta sivistystyöstä ja sen tietojen tallentamisesta annettuun lainsäädäntöön ja sen perusteella annettuun ohjeistukseen. Ohjeistuksissa on vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen osalta eroavaisuuksien lisäksi myös yhteneväisyyksiä. Koulutuksen järjestäjän on mahdollista hyödyntää aiemmin suunniteltujen prosessien mukaisia aiempia suunnitelmia ja toteutuksia soveltuvin osin, mutta suunnittelussa on hyvä huomioida, että näiden kahden toisistaan erillisen koulutusmuodon ohjeistukset ja malliasiakirjat eivät ole täysin yhteneväiset. Vapaan sivistystyön vapaatavoitteisen koulutuksen suostumukseen perustuen tallennettavat tiedot tallennetaan KOSKI-tietovarantoon erilaisilla tietorakenteilla, kun taiteen perusopetuksen tiedot. Millään KOSKI-palvelussa olevalla opiskelualueella ei voi olla toisistaan erillisten koulutusten tietoja sen paremmin vapaassa sivistystyössä, kun taiteen perusopetuksessa.

Malliasiakirjat suostumuksen pyytämiseen ja suostumuksen antajan informointiin

Koulutuksen järjestäjä voi hyödyntää Opetushallituksen ja opetus- ja kulttuuriministeriön luomia malliasiakirjoja oppijan informoinnissa ja suostumusta pyydetessä sekä muokata niitä oppilaitoksen käyttöön sopivaksi. Malliasiakirjoja on julkaistu kaksi kappaletta:

- mallilomake oppilaan ja/tai huoltajan suostumuksen pyytämiseen
- mallilomake oppilaan ja huoltajan informointiin

Lomakkeiden tekstin sisältö on suunnattu taiteen perusopetuksen oppilaille ja alaikäisten oppilaiden huoltajille. Malliasiakirjoihin kursivoidut ja värillä korostetut ohjetekstit on suunnattu koulutuksen järjestäjille ja oppilaitoksille omien lomakkeiden muokkaamisen tueksi.

Mistä löydän muokattavat asiakirjapohjat?

Lomakepohjat ovat Microsoft Word-pohjaisia ja ne voi ladata Opetushallituksen verkkosivuilta omaan

24.8.2023

käyttöön muokattaviksi. Pääset siirtymään suoraan verkkosivulle, mistä malliasiakirjat löytyvät, tämän ohjeen lopusta Linkit-otsikon alta.

Ohjeita malliasiakirjojen muokkaamiseen

Malliasiakirjat sisältävät koulutuksen järjestäjille ja oppilaitoksille suunnattua, *kursivoitua* ohjetekstiä, joka on malliasiakirjoissa korostettu punaisella värillä. Huomaathan poistaa koulutuksen järjestäjille suunnatut lomakkeiden muokkaamisen avuksi suunnatut ohjetekstit lomakkeen muokkaamisen lopuksi.

Koulutuksen järjestäjän muokattaviksi tarkoitettuja lomakkeiden kohtia on lisäksi korostettu malliasiakirjoihin keltaisella taustavärillä. Mikäli koulutus on koulutuksen järjestäjän hankkimaa taiteen perusopetusta, koulutuksen järjestäjä ja sopimusoppilaitos voivat täydentää ja muokata yhdessä lisäksi tiedot sinisellä korostettuihin kohtiin koulutuksen järjestäjän lukuun toimivasta, hankintakoulutuksen toteuttavasta sopimusoppilaitoksesta. Jos kyse ei ole sopimusoppilaitoksesta tai hankitusta koulutuksesta, voi lomakkeen ohjetekstin mukaan poistaa tarpeettomat kohdat. Huomaathan poistaa korostusvärin muokkaamisen yhteydessä oppilaille ja alaikäisten huoltajille suunnatusta oppilaitoksen versiosta.

Linkit

Tietoa KOSKI-palvelusta (eDuuni):

<https://wiki.eduuni.fi/display/OPHPALV/Koski>

Koulutuksen järjestäjän ohjemateriaali suostumusten hallinnan prosessin suunnitteluun ja ladattavat malliasiakirjat suostumuksen antamiseen ja suostumuksen antajan informointiin:

<https://www.oph.fi/fi/palvelut/koski-tietovaranto>

Ohjeet taiteen perusopetuksen tietojen tallentamiseen (eDuuni):

<https://wiki.eduuni.fi/display/OPHPALV/Taiteen+perusopetuksen+opiskeluoikeudet>

Ohjeet KOSKI-palvelun käyttöönottoon taiteen perusopetuksen oppilaitoksissa (eDuuni):

<https://wiki.eduuni.fi/pages/viewpage.action?pageId=358060046>

KOSKI-palvelun tietosuojaseloste:

<https://opintopolku.fi/konfo/fi/sivu/koski-palvelun-tietosuojaseloste>

Oppijanumerorekisterin tietosuojaseloste:

<https://opintopolku.fi/konfo/fi/sivu/oppijanumerorekisterin-tietosuojaseloste>

Dokumentaatio KOSKI- tietovarantoon tallennettavista taiteen perusopetuksen tiedoista:

<https://opintopolku.fi/koski/dokumentaatio/tietomalli>

Laki valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä 884/2017:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2017/20170884>

Laki taiteen perusopetuksesta 633/1998 :

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980633>

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain sekä taiteen perusopetuksesta annetun lain muuttamisesta 160/2022:

https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/KasittelytiedotValtiopaivaasia/Sivut/HE_160+2022.aspx

24.8.2023

Opetus- ja kulttuuriministeriön verkkosivut:

<https://okm.fi/koski-ja-osaamisen-tunnistaminen>

Opetushallituksen verkkosivut:

<https://www.oph.fi/fi/uutiset/2023/koski-tietovarannon-kaytto-nyt-mahdollista-taiteen-perusopetuksessa-opetuksessa>